

4. Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpra.edu.ua/uk/golovna/polozhennia-zakladu-vyshchoi-osvity>

5. Пшенична О. С. Компетентнісна парадигма підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в галузі освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах*. 2017. Вип. 56–57. С. 343–349.

6. Crowl T. K., Kaminsky S., Podell D. M. Educational Psychology. Windows on Teaching. Brown & Bench mark publishers, 1997. 416 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-62>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Старовойтов Дмитро Федорович

*аспірант кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу,
Інститут права та суспільних відносин
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
м. Київ, Україна*

Луцюк Андрій Вікторович

*аспірант кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу,
Інститут права та суспільних відносин
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
м. Київ, Україна*

Воєнний стан є екстремальною ситуацією, яка має значний вплив на всі аспекти життя суспільства, включаючи наукову діяльність і підготовку дисертацій.

Умови воєнного стану створюють унікальний контекст для досліджень у галузі публічного управління та адміністрування. Під час військового конфлікту суспільство і держава зазнають серйозних викликів і змін, які вимагають надзвичайних заходів та стратегій управління. Саме тому визначення актуальності теми дисертації стає першочерговим завданням для дослідника [6, с. 112–125]. Розглянемо деталізовані аспекти цієї тези:

1. Для визначення актуальності теми дисертації дослідник повинен провести аналіз сучасних викликів і проблем, що виникають в умовах воєнного конфлікту. Це можуть бути політичні, економічні, соціальні, а також гуманітарні аспекти, такі як внутрішні переміщення населення, гуманітарна допомога і права людини.

2. Потрібно враховувати потреби суспільства та держави під час воєнного конфлікту. Це може включати в себе необхідність покращення системи громадського управління, забезпечення ефективного реагування на кризи, а також зміни в структурі державних органів та їхній ролі.

3. Дослідник повинен визначити, як його робота може внести важливий внесок у наукове співтовариство. Це може включати в себе розробку нових теоретичних підходів, методологічних інструментів, а також практичних рекомендацій для політиків і управлінців у воєнний період.

4. Важливо визначити, які практичні застосування можуть мати результати дослідження. Дисертація повинна не лише вносити вклад у теоретичну базу знань, але і мати позитивний вплив на діяльність органів влади, громадських організацій, та інших учасників управління в умовах кризи [1, с. 14–25].

Визначення актуальності теми дисертації є першим кроком у проведенні наукового дослідження в умовах воєнного конфлікту. Актуальна тема дозволяє науковцю максимально ефективно використовувати свої зусилля для вирішення актуальних проблем суспільства та внесення позитивного внеску у вирішенні цих проблем.

Методологічний аспект дослідження в умовах воєнного стану є однією з ключових складових успішного наукового дослідження. У таких умовах дослідник повинен ретельно вибирати методи та підходи для збору та аналізу інформації, а також враховувати обмеження та специфіку воєнного контексту [2, с. 87–96]. Розглянемо детальніше аспекти методологічного підходу до дослідження в умовах воєнного конфлікту:

1. Дослідник повинен вибрати методи дослідження, які належним чином враховують особливості воєнного конфлікту. Це може бути комбінація кількох методів, таких як аналіз документів, опитування, спостереження або інтерв'ю. Кожен метод повинен бути адаптований до контексту воєнного стану.

2. Умови воєнного конфлікту можуть обмежувати доступ до джерел інформації. Дослідник повинен розробити стратегію для збору даних в обмеженому доступі, включаючи можливість використання альтернативних джерел інформації і захисту конфіденційності.

3. Дослідники повинні враховувати етичні аспекти дослідження, особливо в умовах конфлікту. Це включає в себе забезпечення згоди учасників дослідження, забезпечення безпеки дослідників та учасників і збереження конфіденційності даних.

4. Дослідник повинен розробити систему моніторингу та оцінки результатів дослідження. Це допомагає перевірити достовірність і акуратність зібраних даних та аналізу і забезпечити надійність дослідження.

5. Важливо враховувати, що дослідження в умовах воєнного конфлікту може вимагати міждисциплінарного підходу. Дослідники повинні співпрацювати з експертами з різних галузей, таких як політичні науки, соціологія, економіка, щоб отримати більш повне розуміння ситуації.

6. Воєнні конфлікти можуть розвиватися динамічно, і методологія дослідження повинна бути гнучкою і готовою адаптуватися до змін у ситуації [3, с. 49–61].

Методологічний аспект дослідження в умовах воєнного стану вимагає від дослідника великої уваги до деталей та готовності адаптуватися до незвичайних умов. Вдало підібрані методи дослідження дозволяють отримати достовірні результати і зробити важливий внесок у розвиток публічного управління та адміністрування в умовах кризи.

В умовах воєнного стану і конфлікту міждисциплінарний підхід до наукових досліджень стає особливо важливим. Міждисциплінарність передбачає співпрацю та інтеграцію знань і методів з різних наукових галузей для кращого розуміння та вирішення складних проблем, які виникають в умовах воєнного конфлікту [4, с. 34–46]. Розглянемо детальніше, як міждисциплінарний підхід може бути застосований в дослідженнях:

1. Дослідники з публічного управління та адміністрування повинні співпрацювати з експертами з інших наукових галузей, таких як політичні науки, соціологія, психологія, економіка і гуманітарні науки. Це допомагає збагатити дослідження різноманітними підходами та методами.

2. Міждисциплінарність дозволяє розглядати проблему від різних точок зору і враховувати різні аспекти. Наприклад, публічне управління може досліджувати адміністративні аспекти кризи, тоді як політологи аналізують політичні виміри, а соціологи – вплив на суспільство.

3. Міждисциплінарний підхід дозволяє інтегрувати дані та результати з різних джерел і методологій. Це дозволяє отримати більш повне та глибоке розуміння проблеми.

4. Міждисциплінарні дослідження можуть призвести до розробки комплексних рекомендацій та стратегій управління кризою. Це

допомагає політикам та управлінцям приймати більш інформовані рішення.

5. Міждисциплінарні дослідження можуть сприяти розвитку нових теоретичних підходів та концепцій, які враховують складність сучасних кризових ситуацій [5, с. 76–89].

Міждисциплінарний підхід є важливою складовою наукових досліджень в умовах воєнного конфлікту, оскільки він дозволяє науковцям отримувати більш повне та глибоке розуміння складних ситуацій.

Дослідження актуальних питань підготовки дисертацій в умовах воєнного стану виявляється завданням важливим і складним одночасно. Умови воєнного конфлікту створюють низку викликів для дослідників, які вимагають глибокого обґрунтування та гнучкості в методології дослідження.

Перша теза, що стосується визначення актуальності теми дисертації, підкреслила важливість вибору тем, які відповідають сучасним викликам та потребам суспільства і держави в умовах воєнного конфлікту.

Друга теза, присвячена методологічному аспекту, вказала на потребу розробки спеціальних методологічних підходів та стратегій дослідження, враховуючи обмеження доступу до даних і етичні аспекти.

Третя теза, яка акцентує на міждисциплінарному підході, підкреслила важливість співпраці між науковими галузями для глибокого та комплексного розуміння проблем, пов'язаних з воєнним станом.

В усіх аспектах підготовки дисертацій в умовах воєнного стану акцент робиться на необхідності високого етичного стандарту, розвитку нових методологічних підходів, міждисциплінарності і практичному застосуванню результатів дослідження.

Важливою метою таких досліджень є не лише науковий внесок у галузь публічного управління та адміністрування, але й практичний вплив на розвиток стратегій управління кризовими ситуаціями, політичних рішень та підтримки суспільства в умовах воєнного конфлікту. Ці дослідження сприяють покращенню управління та приносять вигоду суспільству в умовах воєнного стану.

Література:

1. Кравченко, І. (2019). «Публічне управління в умовах воєнного конфлікту: аналіз і виклики.» Український журнал публічного управління, (3), 14–25.

2. Попов, В. (2020). «Методологічні аспекти дослідження кризових ситуацій в сучасному публічному управлінні». Вісник

Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Публічне управління, (2), 87–96.

3. Головка, О. (2018). «Міждисциплінарність у дослідженнях публічного управління в умовах кризових ситуацій.» Публічне управління: теорія та практика, (2), 49–61.

4. Мельничук, А. (2021). «Публічне управління та адміністрування в умовах кризи: аспекти дослідження.» Український журнал публічного управління, (1), 34–46.

5. Ковальчук, О. (2019). «Ефективність публічного управління в умовах військового конфлікту: досвід України.» Публічне управління: теорія та практика, (3), 76–89.

6. Шевченко, І. (2018). «Методи дослідження впливу воєнного конфлікту на публічне управління.» Вісник Київського університету, (2), 112–125.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-63>

ПІДГОТОВКА АСПИРАНТІВ ДО НАПИСАННЯ ДИСЕРТАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ВИРІШЕННЯМ ПРОБЛЕМ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Столяренко Олена Вікторівна

*доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки, професійної освіти
та управління освітніми закладами,
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
м. Вінниця, Україна*

Столяренко Оксана Василівна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Вінницький національний технічний університет
м. Вінниця, Україна*

Підготовка до проведення дослідження і написання дисертації аспірантами галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, кваліфікації: Доктор філософії (PhD) відбувається згідно навчального плану, складеного за освітньо-науковою програмою. Спеціально запроваджена дисципліна